

SZKOŁA PODSTAWOWA
im. Marszałka Józefa Piłsudskiego
33-393 MARCINKOWICE 132
tel. 18 548 04 30
wiel. małopolskie - pow. nowosądecki

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Elżbieta Samek

I. Obowiązujące akty prawne dotyczące udzielania uczniom pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia:

- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. 2023 poz. 984)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 2022 poz. 2230)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. 2023 poz. 900)
- Ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 2245)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2019 poz. 639 z późn.zm)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017 poz. 1591 z późn. zm)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. 2019 poz. 502 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U.2017 poz. 1575 z późn. zm.)

II. Główne cele Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego:

- przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej – poznanie samego siebie,
- kształtowanie u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym,
- przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak:
 - bezrobocie,
 - problemy zdrowotne,
 - adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej – kształtowanie umiejętności uczenia się przez całe życie ,
- promowanie zainteresowań, umiejętności, twórczej postawy uczniów,
- przygotowanie ucznia do roli pracownika – analiza rynku pracy, możliwości edukacji w wybranych kierunkach,
- poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy,
- zapoznanie ucznia z systemem edukacji i innymi formami uczenia się, przedstawienie sposobów wyszukiwania oraz przetwarzania informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie,
- planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego,
- poszerzanie własnych: umiejętności i kompetencji społecznych,
- pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu w ramach lekcji przedmiotowych,
- wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia,
- w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji,

- w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji,
- w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

III. Adresaci działań z zakresu doradztwa zawodowego

Działania związane z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli.

IV. Działania podejmowane w ramach doradztwa zawodowego

Działania kierowane do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych,
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- - zawodowych,
- pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”,
- określanie potencjału edukacyjno-zawodowego,
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy,
- udział w targach edukacyjnych,
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych,
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych
- wspieranie uczniów w przygotowaniu Indywidualnych Planów Działania,
- organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów,;

- stwarzanie uczniom klas VII–VIII możliwości udziału w ramach zajęć edukacyjnych w zajęciach u pracodawców lub w centrach kształcenia praktycznego – zgodnie z ich zainteresowaniami i potrzebami,
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez strony internetowe szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik;
- umożliwianie uczniom udziału w tzw. lekcjach zawodoznawczych organizowanych przez szkoły ponadpodstawowe zawodowe,
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- prowadzenie projektów edukacyjnych tematycznie powiązanych z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym.

Działania kierowane do rodziców

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole,
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy,
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy,
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów,
- informowanie o targach edukacyjnych,
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik),
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym.

Działania kierowane do nauczycieli

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego,
- zwoływanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej,
- organizowanie wizyt studyjnych w firmach,
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy,
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego,

- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

V. Współpraca z instytucjami pozaszkolnymi wspomagającymi orientację edukacyjno-zawodową

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów,
- udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery,
- prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradstwem zawodowym,
- konsultowanie z doradcą zawodowym działań i dokumentów szkolnych (np. opracowań WSDZ),
- prowadzenie dla pracowników szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych,
- tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym.

2. Ośrodki Doskonalenia Zawodowego

- organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, konferencji dla doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym,
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego.

3. Szkoły ponadpodstawowe

- udzielanie osobom zainteresowanym informacji na temat oferty edukacyjnej i zawodowej oraz zasad rekrutacji, itp.,
- prowadzenie laboratoriów, wykładów i warsztatów, rozwijających zainteresowania uczniów,
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym – szczególnie dla klas VII i VIII,
- udział w Targach Edukacyjnych Szkół Ponadpodstawowych,
- organizowanie Dni Otwartych dla uczniów klas VII i VIII.

4. Ochotnicze Hufce Pracy

- prowadzenie zajęć przygotowujących do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej oraz dalszego planowania kariery,
- prowadzenie seminariów, konferencji, warsztatów,

- wspieranie nauczycieli i rodziców w działaniach doradczych,
- umożliwianie udziału w różnych szkoleniach uczniom, którzy z rozmaitych powodów nie ukończyli szkoły podstawowej w przewidzianym terminie,,
- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych,
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.

5. Powiatowy Urząd Pracy

- informowanie o zmianach i trendach na lokalnym i krajowym rynku pracy
- przedstawianie prognozy zapotrzebowania wśród pracodawców na pracowników,
- udostępnianie zasobów informacji edukacyjnych i zawodowych,
- współorganizowanie przedsięwzięć z zakresu doradztwa zawodowego,
- udzielanie informacji dotyczących rynku pracy za granicą (usługi doradców Sieci Europejskich Ofert Pracy EURES),
- udostępnianie publikacji m.in. na temat sytuacji na rynku pracy,
- współorganizowanie spotkań informacyjno-doradczych, np. dotyczących sytuacji na lokalnym rynku pracy.

6. Zakłady Pracy

- aranżowanie spotkań przedstawicieli firm z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych do firm i obserwacji zawodowych,

7. Organizacje pozarządowe

- propagowanie idei wolontariatu,
- umożliwianie uczniom doświadczenia pracy,
- realizowanie wspólnych projektów edukacyjnych.

VI. Osoby odpowiedzialne za realizację WSDZ

Dyrektor szkoły:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym,
- współpracuje z nauczycielami w celu realizacji WSDZ,
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi,
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej
- prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym,
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami,
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia,
- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym,

- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym,
- wspólnie z zespołem przygotowuje projekt WSDZ,
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych,
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej,
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci,
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej)

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów,
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych,
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe,
- organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

viii. Działania doradcze w roku szkolnym 2025/2026 w klasach I-VIII:

Lp.	Rodzaj działania	Tematyka zajęć	Odbiorcy	Odpowiedzialni za realizację
1.	zajęcia grupowe	na podstawie programu doradztwa zawodowego – klasa VII (10h)	klasa VII	doradca zawodowy
2.	zajęcia grupowe	na podstawie programu doradztwa zawodowego – klasa VIII (10h)	klasa VIII	doradca zawodowy
3.	udział w Targach Edukacyjnych	poznanie oferty	uczniowie klasy VIII	wychowawca klasy
4.	spotkania z przedstawicielami szkół ponad podstawowych	poznanie oferty	uczniowie klasy VIII	Dyrektor Szkoły
5.	zajęcia grupowe	na podstawie programu doradztwa zawodowego – klasa I-III	klasy I-III	wychowawca klasy
6.	zajęcia grupowe	na podstawie programu doradztwa zawodowego klasa IV-VI	klasy IV-VI	wychowawca klasy
7.	indywidualne porady	rozpoznanie predyspozycji – pomoc w określeniu IPD	klasa VIII	doradca zawodowy
8.	udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych	oferta kształcenia w szkołach ponadpodstawowych	uczniowie klas VII, VIII	nauczyciel biblioteki
	wizyta w zakładzie produkcyjnym/spotkania z przedstawicielami różnych zawodów	poznanie specyfiki wykonywanych zawodów,	uczniowie klas VII i VIII	nauczyciele/wychowawcy

9. Ewaluacja Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Celem prowadzonej ewaluacji będzie doskonalenie Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego służące dostosowaniu go do potrzeb i możliwości uczniów, potrzeb szkoły czy lokalnego rynku pracy. Realizacja będzie monitorowana na bieżąco.

Proponowane techniki analizy jakościowej to:

- analiza dokumentacji (dzienniki – tematy zajęć),
- analiza wytworów uczniów,
- obserwacja poziomu zaangażowania i motywacji, zachowań uczniów,
- pytania ewaluacyjne zadawane uczniom po zakończeniu zajęć,
- rozmowa doradcza z uczniem.

Jan Gier

